ROČNÍK V. 18. apríla 1948.

TRNAVSKÁ RODINA

ZVESTI TRNAVSKÝCH KATOLÍKOV • Č. 8.

„Modlime sa"....!

Bol to výkrik Otca kresťanstva Pia XII. na veľkonočnú nedeľu s balkóna Vatikánu.

„Bedlite a modlite sa, je výkrik, ktorý v mene vzkrieseného Vykupiteľa adresujem vám, vašim a našim spoluobčanom a všetkým veriacim sveta..." hovoril Pius XII.

Je jar, príroda sa prebúdza, zahľadí sa človek na zelenkasté polia a tuší požehnanie úrody. Roľník sa púšťa do práce. Táto ženie i robotníka do tovární, aby bolo to, čo človek potrebuje. A do týchto pracovných plánov a krokov človeka šľahá sa výkrik Pia XII.: Modlite sa!

Tak nestačí práca?

Nie! Aj modlitba je potrebná.

Azda náš milý pochybovač, neverec, ľahtikár alebo osvietenec sveta sa usmeje, mávne rukou s opovrhnutím, azda sa vyhrkne z jeho úst hnevlivé slovo... A jednako len prísne sa vznáša nad zemeguľou vážne slovo sv. Otca: Modlite sa!

Modlitba patrí k pravde života.

Pravda je tá, že je Boh-Stvoriteľ a je svet s človekom, dielo to Boha-Stvoriteľa. A modlitba je styk človeka s Bohom, živý styk konečného ducha s Nekonečným, aby Ho zveleboval, aby Mu ďakoval, aby Ho prosil a odprosoval.

Styk! Styk človeka s dielom božím je stály a neprestajný. Človek rád prijal styk s prírodou, ktorá ho živí, rád sa stýka so svojím životom, so sebou, so svojím žalúdkom, ba vrhol sa na svete na všetko, čo mu umožňuje vyhovieť žiadostiam tela, žiadostiam očí, jeho plánom, azda pýche, radostiam, moci, sláve. Ba nielen sa vrhá, ale žiarlivo, závistlivo sa bije o to, čo Boh životu dal, čo najštedrejšie po svete rozhodil. Pracovať v diele tomto, nazval ľudským pokrokom, múdre a pekne spravil si aj vedu, ba zachytil i krásu, vytvoril umenie. Vie sa unášať a iných strhnúť. Vie obdivovať! Neznaboh Voltaire velebnosťou východu slnka bol celkom uchvátený. Padol na kolená a klaňal sa slnku, pravda, proti vôli Pána toho slnka. To spravil ten osvietenec!

Tak sa človek stýka s dielom božím! A či je to slušné a pre človeka dôstojné, že zostane pri diele majstra a s majstrom nechce mať nič? Či je to slušné bývať v dome Pánovom, na tomto svete, a domáceho Pána si nevšimnúť? Človek prečíta knihy spisovateľa a potom ho oslavuje, počúva skladbu umelca a za geniálneho tvora ho pokladá, s pokolenia na pokolenie sa nesie v národoch a v ľudstve jeho meno. Robotník vykáže čestnú, mimoriadnu prácu a v novinách, na vlnách rádia sa nesie jeho meno... A na Stvoriteľa sveta, Pôvodcu všetkého dobra a krásy nechcel by myslieť, nechcel by Ho oslavovať? Hostí sa na prestretom stole prírody, kŕmi sa, teší sa a Majiteľom, všemohúcim Darcom by opovrhoval, ba azda by sa Mu rúhal? Či nie je pravda tá, čo vyjadril sv. Augustín vo svojich Rozhovoroch s Bohom: „Všemohúca ruka Tvoja, vždy tá istá a nepremenlivá, stvorila v nebi anjelov a na zemi červíkov, pričom nebola povýšená tam pri tých, ani ponížená pri týchto tu. Lebo nemôže nijaká ruka iná stvoriť anjelov, tak isto nemôže stvoriť červíka. Ako nemohla nijaká iná stvoriť ani čo len najmenší lístoček

na strome. Ako nijaká iná nemohla stvoriť telo, tak nijaká iná nemohla by vytvoriť ani čo len čierny či plavý vlások. To iba všemohúca ruka Tvoja, ktorej je všetko jednako možné . . "! (Kap. XIX.)

Pozoruješ, že styk B o h a s človekom je stály, lebo nás udržuje, styk teda č l o v e k a s Bohom musí byť tiež stály. Vzájomný styk p r a v d y, preto hovorí zas sv. Augustín: „Všetko si podrobil nohám ľudským, aby sa Ti aj c e l ý č l o v e k p o d r o b i l. Panoval teda nad všetkými Tvojimi vecami, aby b o l c e l ý T v o j. Všetky viditeľné veci stvoril si pre telo, telo však pre dušu a dušu pre seba, aby bola iba T e b e p o d d a n á a iba Teba milovala a všetko, čo je nižšie ako ona, aby jej slúžilo a Tebe bolo na útechu . . ." (Kap. XX.)

Modlime sa, aby sme tejto pravde porozumeli, ako sa modlí sv. Augustín: „Prosím Ťa, otvor mi svoje milosrdenstvo a svojím svetlom ma ešte viac o s v i e ť, aby sa mi ešte viac otvorilo. Týmito najmenšími vecmi totiž obsiahneme Tvoje v e ľ k é v e c i a t ý m i t o v i d i t e ľ n ý m i t i e, ktoré nevidíme, Pane Bože, svätý a dobrý Stvoriteľ náš . . ." (Kap. XXI.)

Pravda života žiada od nás styk modlitby s Bohom, aby sme Ho zvelebovali, Jemu ďakovali, Jeho milovali, v Neho dôverovali, Jeho odprosovali.

M o d l i t b a p a t r í k p o t r e b e ž i v o t a.

Dôvodov je sto a tisíc. Nech Ti, duša drahá, hovorí o tom nie kňaz, nie stará babka, nie ružencarka, ale podľa chutí sveta učenec, spisovateľ, a to bývalý n e v e r e c, ú t o č n í k na Cirkev. Myslieť, ktorý sa prebojoval k pravde, videl potreby ľudstva a videl, že ich Stvoriteľ dal. A keď je zle, tak videl, že inde je chyba. S p o z n a l p r a v ú a j e d i n ú p o t r e b u ľudstva. Nech hovorí sám. Je to slovenským katolíkom už známy Giovanni P a p i n i. Na konci svojej knihy „Život Krista" vyšľahne to z neho v jeho vrúcnej modlitbe ku Kristu: . . . „ Potrebujeme l e n T e b a, jedine T e b a a nikoho iného. Jedine Ty, ktorý nás miluješ, môžeš cítiť voči nám všetkým, ktorí trpíme, tú útrpnosť, ktorú každý z nás cíti voči sebe. Jedine Ty môžeš vycítiť, aká veľká, strašne veľká je p o t r e b a T e b a n a t o m t o s v e t e, a v tejto hodine. Nik na svete, nik z tých, ktorí žijú, ani z tých, ktorí spia v blate slávy, nemôže nám dať, núdzu trpiacim a uvrhnutým do strašnej biedy, do biedy najhroznejšej zo všetkých, do biedy duševnej, tú spásu a to dobro, ktoré zachraňuje. V š e t c i Ťa potrebujú, aj tí, ktorí o tom nevedia, ba tí ešte viac ako tí, čo o tom vedia.

L a č n ý si myslí, že hľadá chlieb a cíti potrebu Tvojho chleba.

S m ä d n ý si myslí, že chce vodu a žízni po Tebe.

C h o r ý sa nazdáva, že hľadá zdravie a jeho choroba spočíva v Tvojej neprítomnosti pre neho.

Kto hľadá k r á s u sveta, hľadá bez toho, že by si to uvedomil, T e b a, lebo Ty si dokonalá a celá krása.

Kto pátra v m y š l i e n k a c h p o p r a v d e, túži mať T e b a, ktorá si jediná pravda, hodná toho, aby sme ju poznali.

Kto sa namáha o m i e r, hľadá Teba, jediný to pokoj, v ktorom môžu odpočinúť najnepokojnejšie srdcia.

Tí všetci Ťa volajú a ani si to neuvedomujú a ich krik je oveľa väčší a bolestnejší ako náš . . .

Ale my poslední Ťa čakáme. Budeme Ťa očakávať každý deň, čo sme aj tak veľmi nehodní a i pri všetkej nemožnosti. Všetka láska, ktorú nám dá naše spustošené srdce, ostane pre Teba, Ukrižovaný, ktorý si bol mučený pre lásku k nám a teraz nás mučíš mocou Svojej neústupnej lásky."

Áno, modlitba patrí k pravde života, modlitba je najprvšou potrebou nášho života a ľudského poslania.

Modlime sa!

Aug. Raška

Sv. omša — zrkadlo života.

Náboženský život má svoje choroby. Za najnebezpečnejšiu chorobu náboženského života u moderného človeka treba pokladať náboženský formalizmus. Pozostáva v tom, že človek vyplatí svoju náboženskú podlžnosť niekoľkými vonkajšími aktami, ktoré majú charakter spoločenskej zvyklosti, ale hlbšie neformujú jeho ďalší život mimo kostola. Náboženský formalizmus značí vždy koniec nábožnosti a viery. Skôr-neskôr pod vhodnými okolnosťami prejde v úplnú neveru.

Proti tejto chorobe sa musí každý vzoprieť, komu záleží na vlastnej viere a živote. Táto choroba je vyliečiteľná — ale len tak, ak sa usilujeme o pravdivé prehĺbenie. To znamená prakticky, že v zásadách, ktoré sme si osvojili v kostole, pokračujeme v civilnom živote.

Účasť na sv. omši sa tiež zvrhne na náboženský formalizmus, ak sa nepousilujeme sv. omšu presadiť i do nášho domáceho a verejného života. Boh chráň, aby sa nám sv. omša stala prostriedkom na zabitie času, dojímavým divadlom, náboženskou parádou, príležitosťou na prehliadku najnovšej módy, aby sa kostol premenil na koncertnú sálu, na módny salón a pod. To by už bol opravdivý náboženský formalizmus aplikovaný na sv. omšu. Výsledkom by bolo — a bohužiaľ už aj je — ľahostajnosť a ochabnutie v plnení nedeľnej povinnosti. Čin, nemajúci hlbšieho súvisu s naším denným životom a pritom opakujúci sa každú nedeľu a každý deň skoro rovnako — prestáva byť po čase zaujímavým. Potom už nám stačí každá daromnica, aby sme sa vyhli zaťažujúcemu jarmu.

Potom sa nám vidí „pokrokovým" nejsť na sv. omšu, iba ak raz-dva razy do roka.

A ešte sa vám taki ľudia urazia, keď im poviete, že zameškávanie sv. omše hraničí priamo s neverou. Urazia sa, lebo nechápu. Nechápu, prečo Cirkev nástojí toľko na nedeľnom odpočinku. Či nie je užitočnejšie odpracovať nejakú národnú smenu na miesto zabíjania drahého času po kostoloch, z čoho sa nepostaví ani jedna železnica, ani jeden most, čím sa hamuje len výroba? Nie je prirodzenejšie venovať nedeľu zotaveniu v prírode miesto dýchať nezdravý vzduch kostola?

Podklad pre takúto „reálnu a životnú filozofiu" podávajú tí katolíci, ktorí nehybne, unudene sedia, po prípade stoja, kdesi v zadu kostola, kríža nespravia, poklaknúť sa im nechce, knižku neotvoria a celým správaním dávajú najavo, že sú tu, lebo musia, lebo nevedia, čo iné robiť . . .

A ani sa im nesníva, že sv. omša je životodarné slnko, ktoré má osvecovať a zohrievať náš všedný civilný život na poli, vo fabrike, v úrade, v škole, v obchode — hej aj na športovom ihrisku, v kine, v divadle a povedzme aj v hoteli alebo na tanečnej zábave.

— Už by sme ani iné nepotrebovali, len toto! Ako si to vlastne predstavujete? Máme vari chodiť s modlitebnou knihou do úradu, na pracovisko?

Počkajte! Ja si to predstavujem tak, že vaša práca v úrade, na pracovisku bude tou modlitbovou knižkou, misálom, z ktorej sa dá vyčítať, že ste činne účastní na sv. omši. A ak sa nedá vyčítať, nuž verte, či nie, pestujete vedome-nevedome náboženský formalizmus. Lebo je predsa nemysliteľné, aby ste vy, ktorí ste v nedeľu na sv. omši vyznávali s kňazom skrúšene svoje hriechy, ktorých ste sa dopustili „myslením, slovom a skutkom" a bili ste sa v prsia, v pondelok a v nasledujúce dni vracali ste sa k tomu, nad čím vás v nedeľu bolela duša. Ako si to predstavujeme, že v nedeľu odspievame nadšené Glória — sláva na výsosti Bohu, v týždni však sypú sa z našich úst bohorúhania a kliatby? V nedeľu na sv. omši počúvame rok po rok náuku sv. Písma o tom, ako nemáme znesväcovať svoje telo opilstvom a nečistotou — a denný život ukazuje potom pravý opak. A tak by sme mohli pokračovať vo vypočítavaní ďalších čiastok sv. omše, ktoré majú hlboký súvis s denným náboženským životom.

Veru sv. omša je zrkadlom nášho civilného života a náš civilný život odzrkadľuje našu účasť na sv. omši. Usilujme si toto stanovisko osvojiť!

P. Félix Záhorec S. J.

Pýcha katolíckeho kňazstva.

Naschvál som si vypožičal tento nadpis článku z časopisu „Osservatore Romano", ktorý bol napísaný z príležitosti svätorečenia troch katolíckych kňazov: sv. Jána de Britto, sv. Bernardína Realino a sv. Jozefa Cafasso. Prví dvaja patrili do rehole jezuitov, tretí bol svetským kňazom, vzácnym priateľom a duchovným otcom veľkého svätca Jána Boska.

Katolícke kňazstvo malo a má vo svojich radoch veľa vzácnych ľudí so zvučným menom i na poli vedy, techniky, umenia, sociálnej práce, osvety i politiky, — ale predsa hlavnou pýchou jeho sú svätí členovia kňazského stavu.

Naši traja svätí nie sú však ani prví, ktorým sa dostalo cti oltára, ale ani — a chvalabohu — poslední. Dá Boh, že čoskoro uvidíme aj ďalších.

Svätý Ján Britto bol misionárom v Indii. Teda šíriteľom pravej osvety, pokroku, sociálneho pozdvihnutia širokých más vydedených a proletárskych pária na úroveň ľudskej dôstojnosti a pravého kresťanského humanizmu. Za svoje presvedčenie platil krvou... Je mučeníkom.

Sv. Bernardín Realino bol ľudovým misionárom. A bol aj opravdivým vzorom produktivity. Ručnú prácu si veľmi cenil. Za života vybudoval toho toľko, že by mu nejeden akčný výbor mohol závidieť. Meno „otca chudobných" si iste nevyslúžil zadarmo.

A žriedlom ich činnosti bol svätý život. Stačili sa i veľa modliť i veľa pracovať i trpieť a nečakať odmenu za dobrodenia. A boli preto takí, že chceli byť po celý život opravdivými kňazmi podľa Srdca Ježišovho.

Pred poslednou aprílovou nedeľou sa začnú v jezuitskom kostole slávnosti na ich počesť. Príďme sa pokloniť pamiatke týchto dvoch hrdinov, vzdajme však aj česť opravdivému kňazstvu, ktoré títo dvaja spolu s toľkými inými predstavujú. *Spectator*

TROJDŇOVÁ OSLAVA

na česť nových svätých zo Spoločnosti Ježišovej: sv. Jána de Britto, mučeníka a sv. Bernardína Realino, vyznavača bude v jezuitskom kostole od 23.—25. apríla podľa tohto poriadku:

Piatok, 23. apríla večer o 1/2 7 hodine úvodná pobožnosť s odhalením obrazov Svätých.

Sobotu, 24. apríla ráno o 8. hod. spievaná sv. omša. — Večer o 1/2 7. hod. slávnostná kázeň, litánie a požehnanie.

Nedeľu, 25. apríla, ráno o 10. hod. slávnostná sv. omša. — Večer o 1/2 7. hod. slávnostná kázeň, litánie, požehnanie a Te Deum.

Poznámka: Kto v tieto dni pristúpi k sv. sviatostiam a pomodlí sa na úmysel sv. Otca, získa raz za tieto 3 dni plnomocné odpustky v jezuitskom kostole. Tieto odpustky sa môžu venovať aj dušiam v očistci. — Tí však, ktorí vzbudiac ľútosť nad hriechami navštívia jezuitský kostol cez tieto 3 dni a pomodlia sa na úmysel sv. Otca, získajú 100 dní odpustkov, každý deň raz. Aj tieto odpustky môžeme venovať dušiam v očistci.

FARA SV. MIKULÁŠA (TRNAVA-MESTO)

Pokrstení boli: Milan Mrva, syn Viktora a Amálie Kovačičovej; Milan Rastislav Zelník, syn Františka a Johany Matušíkovej; Jozef Drinka, syn Štefana a Anny Jakubčíkovej; Anna Mária Janšáková, dcéra Jána a Márie Radeckej; Elena Francová, dcéra Anny; Karol František Cehlárik, syn Františka a Márie Čapkovičovej; Anna Foltinyová, dcéra Františka a Anny Bežuchovej; Peter Pössinger, syn Štefana a Bernardíny Chlapíkovej; Eva Mária Klára Nyulassyová, dcéra Dr. Štefana a Alžbety Bednárovej.

Sobášení boli: Ing. Jozef Rehák, správca píly a Anna Adamčová, vysokoškoláčka; Ľudovít Orlík, technický úradník a Alžbeta Lehocká, úradníčka; Koloman Kovačič, učiteľ a Lýdia Habánová, domáca.

Pochovaní boli: Michal Ignác Mayer, stolár, 1883; Mária Borecká, rod. Piknová, 1898; Anton Singhoffer, hospodársky gazda, 1872; Ružena Resetová, 1947; Jozef Löffler, 1947; Ján Lackovič, dôchodca OSP, 1864; Jozef Bendzy, učiteľ, 1894; Elena Valentovičová, rod. Križanová, 1908; Agata Čierna, rod. Hudecová, 1873; Mária Kabinová, rod. Trubenová, vdova, 1884.

Na Trnavskú rodinu predplatili a nadplatili:

Ing. Ľudovít Zámborský, Kčs 700.—; František Hrnčár, 300.—; Rod. Andreja Tomášik; František Svatý; N. N. z Trnavy; Jolanka Gašparíková po 200.—; Kláštor Uršulíniek 150.—; Cecília Viteková; Irena Janeková; Štefan Masár; Alojz Brestovanský; Alžbeta Szederová; Jozef Svitok; Ste-

fan Petrovič; Dominik Kovačič; Jozef Stern; Štefan Bilčík; Karol Vysudil; Rod. Bajcarova; Štefan Pocisk; Rod. Krajčírova; Dr. Kabina; Rod. Mokráňova; Viliam Parák; Rod. Krištofíkova po Kčs 100.—; Vavrinec Žák; Magdaléna Kmettyová po 60.—; Anna Kalášová 55.—; p. Ježovič; Fridrich Kuchár; Augustín Štefák; Mária Olesíková; Štefan Veronáč; Jozef Šottník st.; Karol Železný; Anna Solmanová; Peter Jamrich; Kornel Baranovič; Jozef Jakabovič; Eduard Kittner; Štefan Tillinger; Alžbeta Lukáčová po 50.—; Matilda Drdulová 45.—; Ján Valko 25.—; P. Dominik 20.—.

Na kaplnku Trnavskej P. Márie a na opravu kostola sv. Mikuláša obetovali:

Bohuznáma Kčs 2500.—; Rod. Tomovičova; Rod. Andreja Tomášika; Rod. Komlóssyova po 1000.—; Jozef Šottník 750.—; Jolanka Gašparíková; Antónia Melicherová po 500.—; Vitteková-Rückschloss; Anna Šidliková po 200.—; Rod. Klapkova; Štefan Sarvady, Senica po 100.—; Ladislav Kovalik; Vitteková-Rückschloss; Mikulčík-Horváthová; Kovačič-Habánová; Eduard Kittner po 50.—.

Na misie: Ing. Ľudovít Zamborský Kčs 700.—.

Dňa 25. apríla 1948 (v nedeľu) je sviatok sv. Marka. V tento deň požehnávajú sa oziminy. Ráno o 1/28. hod. sv. omša v dóme sv. Mikuláša. Po nej sprievod na pole.

Žiadame vdp. profesorov náboženstva a katechétov, aby v tento deň priviedli žiakov a žiačky na sv. omšu do dómu a zúčastnili sa s nimi sprievodu.

Tiež veriacich prosíme, aby svojou hojnou účasťou a modlitbami vyprosili od P. Boha požehnanú úrodu.

MÁJOVÉ POBOŽNOSTI — vo farskom kostole sv. Mikuláša budú vždy o 19. hodine v kaplnke Panny Márie Trnavskej.

Trnavčania, hor' sa do Šaštína!

Blížia sa Svätodušné sviatky, kedy Trnavčania v peknom počte putovávajú do Šaštína k Sedembolestnej P. Márii Patrónke Slovenska. I toho roku budeme putovať pešo i vlakom.

Pešia púť pôjde z Trnavy — 15. mája — t. j. sobotu pred Svätodušnými sviatkami. Ráno o 6. hod. bude v dóme sv. Mikuláša sv. omša, požehnanie. Potom sa pohnú pútnici smerom na Nádaš do Šaštína cez Šandorf a Borský Sv. Mikuláš. V Šaštíne budú v nedeľu okolo 14. hod. — Zo Šaštína sa tou istou cestou vrátia v utorok večer okolo 7. hod. Veriaci z Trnavy vyjdú im v ústrety k Nupodu. S pútnikmi pôjde aj duchovný.

Vlakom pohnú sa pútnici z Trnavy — na Svätodušný pondelok — 17. mája — ráno okolo 6. hod. Do Šaštína prídu okolo 8. hod.

Podrobnosti ako aj kedy sa treba prihlásiť na R.-k. farskom úrade v Trnave-mesto budú oznámené v najbližšom čísle Trnavskej rodiny a aj v kostoloch.

R.-k. farský úrad v Trnave, Seminárska 4.

Dňa 2. mája 1948 bude tradičná mariánska púť Trnavčanov do MODRANKY. Povedie ju Msgr. A. Raška, kanonik a dekan, ktorý bude tam slúžiť aj slávnostnú sv. omšu.

Trnavčania! Modranka je blízko. Putujme v čo najväčšom počte!

Plňme si verne záväzky našich otcov.

Podrobný program v budúcom čísle a na plakátoch!

Usporiadateľstvo.

Otvorená kniha prírody.

Tohoročná zima bola zvláštna. Snehu nie a nie sa dočkať. Až na jej záver napadalo veľa snehu, prišly aj vetry, takže vznikly záveje. Na čas sa prerušila i premávka po cestách a železniciach. Prišlo však niekoľko teplých dní a sneh sa navidomoči tratil. Vody odtiekly a Veľkú noc sme mali už v jarnej nálade, hoci toho roku bola dosť včasne.

Všimli ste si už zmeny na prírode? Boli ste v poli, alebo aspoň v sade Bernolákovom za hradbami alebo v sade Janka Kráľa, čiže v Promenáde a Parku, ako to voláme my Trnavčania? Všimli ste si, aká nápadná zmena nastala na stromoch, kroch a rastlinách pod dotykom prvých lúčov jarného slnka? Stromy už pučia, ba niektoré majú už aj malé lístočky. Na oltároch máme už aj čerstvé jarné kvety, najmä fialky. Istotne obdivujete marhule, ako včasne a rýchlo sa obliekly do nádherného šatu.

Po práci v kanceláriách, obchodoch a továrňach usilovní Trnavčania na Spiegelsáli sejú do upravených hriadok rôzne semená okolo svojich domov. Poniektoré už aj schádzajú. Úrodná rovina okolo Trnavy sa už zväčša zelenie. Inde sa ešte len seje alebo sadí. Nad roľníkmi škovránky nôtia milé piesne Stvoriteľovi.

Rozmýšľali ste nad tým, kto to tak zariadil, že ročné doby sa tak presne striedajú? Kto dal do rastlín takú moc, že pocítia jemný dotyk jarného slniečka, ktoré vyčarí z nich také voňavé kvety? Kto to tak zariadil, že zrnko v zemi zdužie, vykliči, vyrastie nad zem a po ďalšom vývine vytvorí klas s mnohými zrnkami, celkom takými, aké roľník zasial do zeme? Kto naladil škovránkovi hrdlo na takú príjemnú pieseň, akej sa obdivujú i najväčší hudobní skladatelia? Kto požičal kvetom tie krásne farby, kto ich naučil tak umelecky spájať jednu s druhou, že veľkí maliari sa tomu nestačia prenadiviť a sotva kto ich vie v tom napodobniť? Kto sostrojil tak rastliny, že koreňami zo zeme sajú potrebné látky pre svoju výživu a vzrast, listami však zo vzduchu berú dusík? Kto to tak všetko obdivuhodne múdro zariadil a vymyslel?

V školách sa žiaci učia o ľuďoch, ktorí sostrojili a vynašli parný stroj, motory na elektrický a benzínový pohon, žiarovku, písací stroj... Obdivujeme a chválime tých ľudí. O čo však väčší obdiv a pochvalu zasluhuje ten, čo tak nedostižne múdre a veľkolepe zariadil tento svet?

Keď v kostole spievame milé mariánske piesne, pri tom s úctou myslíme na ich skladateľa. Či tým viac nemáme myslieť s úctou na toho, ktorý naučil slávika večerným melódiám?

Lebo treba vedieť, že „(Božia) neviditeľná bytosť dá sa vybadať a spoznať zo stvorených vecí, aj jeho večná moc a božskosť, takže sa nemôže nikto vyhovárať (Rim 1, 20)", že by ho nemohol poznať.

„Boh je neviditeľný, ale ľudský rozum ho môže vy-

Na maľovanie františkánskeho kostola obetovali:

Na svadbe rodiny Danihelových sa sosbieralo Kčs 1000.—; na svadbe Čapku Augustína a Králikovej N. (sosbierala Magolová) 2200.—; Fusek Ctibor 1000.—; Gažová Kat. 5000.—; N. N. 1000.—; N. N. 100.—; Bartovičová Paulína 70.—; N. N. 100.—; Moravčíková Mária 150.—; Bordáč Michal 100.—; N. N. 60.—; rod. Komlóssy 500.—; vd. Ištoková Albína 1000.—; Uhrovčík Jozef 500.—; Imberger Ján 500.—; Tamajová Margita s rodinou 200.—; N. N. 460.—; Bohuznámy 200.—; Ábelovský Ján 420.—; Prachárová Anna 100.—, L. Š. 500.—; Lančarič Anton s rodinou 500.—; N. N. 2000.—; rod. Plechlova 1000.—; N. N. 100.—; N. N. 100:—; N. N. 500.—; N. N. 500.—; Žáček Júlia 500.—; ružencove príspevky Spolku sv. Ruženca 22.266.—

Všetkým dobrodincom vyslovujem úprimné Pán Boh zaplať!

P. Dionýz Tomašovič, gvardián.

Fara Najsv. Srdca Ježišovho na Tulipáne.

Pokrsteni boli: Magdaléna Mandúch, dcéra Pavla a Valérie Kramerovej. Jarmila Vlček, dcéra slob. Heleny Vlčkovej. Ján Samuel Hajiček, syn Jána a Emílie Prekopovej. Milan Štefan Gaža, syn Štefana a Marty Hazuchovej. Anna Klaudia Habara, dcéra Jána a Anny Rusinovej. Pavol Peter Daniš, syn Mikuláša a Lidvíny Cesnekovej.

Pochovaní boli: Miroslav Danihel, dieťa. František Haršányi, dieťa.

Ohlášky majú: Viliam Ostitý a Anna Retzerová; Július Gajdošík a Mária Suchaničová.

Maľovanie kostola Najsv. Srdca Ježišovho na Tulipáne.

Prípravné práce sú už prekonané. Lešenie v kostole je už hotové. Za postavenie lešenia povďační sme bratom arch. Jozefovi a Silvestrovi Zaoralovi, ktorí nám poskytli potrebný materiál a tesárskemu majstrovi M Čavojskému, ktorý ho postavil.

Maliari Jozef Drapka z Čajkova a jeho pomocníci Lukáš a Janko už prišli, prácu začali a pracujú už naplno. Umelecký a kostolný maliar, náš farník František Sórad, už má prichystané štetce, farby a plány, aby ukázal svojim spolufarnikom, že je majstrom v kostolnom a umeleckom maliarstve.

Nie malú starosť nám robilo ubytovanie a stravovanie maliarov. Aby sa naši majstri po celodennej a namáhavej práci spokojne a pohodlne mohli vyspať, o to sa postarali pi Čavojská, pi Krajčovičová a vd. Mária Cifrová. Zbožná a prikladná rodina pána Branišu si vzala jedného maliara na celé stravovanie. Aby sa aj ostatní nasýtili, o to sa nateraz stará náš horlivý kuchár reh. fr. Peregrín Hornák. Srdečná vďaka všetkým.

Ostatní farníci sa ozaj oduševňujú, prácu v kostole pozorne sledujú, všade, kde je im to možné, pomáhajú a milodary horlivo prinášajú na toto bohumilé dielo. Voláme ku spolupráci všetkých bez výnimky. Pomáhajte všetci dobudovať náš milý kostol na Tulipáne, ktorý zostane po nás, ako nehynúca pamiatka pre ďalšie generácie Tulipánčanov. Nech si každý považuje za milú povinnosť prispieť na toto krásne dielo. I za najmenší milodar budeme vďační.

Ďalšie milodary na maľovanie kostola Najsv. Srdca Ježišovho na Tulipáne.

MUDr. Fr. Osvald a manželka Ľudmila 1000 Kčs; Manželia Osvaldoví 1000.—; Rodina Osvaldových 500.—; Žiačky Prihelové 100.—; Jozef Brestovanský a manželka 200.—; Štefan Kubošek a manželka 500.—; Emília Steinhauzer 100.—; Adolf Kollár a manželka 400.—; Ján Bínovský 100.—; Ján Jančovič a manželka Helena 1000.—; vd. M. Cifrová 100.—; Lehotová 100.—; Rodina pána Cehlárika 500.—; Rodina pána Ro 1000.—; Rodina Gulova 350.—; Rodina Karikových 1000.—; Rodina pána M-a 500.—; Rodina

---

badať ako príčinu všetkého, čo jestvuje. V každej stvorenej bytosti môžeme ako by v zrkadle zachytiť odraz večnej slávy Stvoriteľovej a zdravím usudzovaním poznať jeho jestvovanie (Pozn. k uvedenému citátu sv. Pavla v slov. preklade Písma sv. z roku 1947.)

Ako dôkaz, že i pohani zdravím usudzovaním prišli na to, že jestvuje jeden Boh, Stvoriteľ viditeľných vecí, uvediem citát z Cicerona. Markus Tullius Cicero zomrel roku 43 pred Kristom, krátko po zavraždení Caesara. Asi v tom roku dokončil i spis Tusculanae disputationes. Z prvej knihy, ktorej nadpis je De contemnenda morte — O opovrhovaní smrťou, z 28. hlavy uvádzame citát vo voľnejšom preklade: „Ako keď vidíme jasné nebo, striedanie dní a nocí, štyroch ročných dôb, dozieranie plodín určených na výživu ľudí, keď vidíme slnko, meniový mesiac, podľa ktorých riadime svoj kalendár, keď pozorujeme hviezdy, rozkvitnuté stromy, dozrievajúce hrozno, konáre obťažené ovocím, bohaté žatvy, keď sa dívame na zakvitnutú prírodu, keď očúvame žblnkanie potôčkov, keď obdivujeme zelené lúky a na nich množstvo oviec, určených na našu obživu i šatenie a keď vidíme človeka ako by pozorovateľa hviezd a ctiteľa bohov a tiež keď vidíme všetky polia, určené na úžitok človeka a moria k jeho službe — tieto veci teda a iné nekonečné množstvo tvorov keď pozorujeme, či môžeme pochybovať o tom, že ich niekto spravuje ako Stvoriteľ, alebo správca tak veľkého a vznešeného diela? Hoci Boha nevidíš, predsa ho poznávaš z jeho diel — (doslova v originále: ut deum non vides, tamen, ut deum adgnoscis ex operibus eius).

I v Starom zákone v knihe Múdrosti (13, 1—5) čítame vznešené slová o tejto téme: „Márni sú zaiste ľudia, ktorí nemajú známosti Boha: a ktorí z tých dobrých vecí, ktoré sa vidia, nemohli poznať toho, ktorý je, ani hľadiac na diela nevyrozumeli, ktorý bol ich majstrom. Keď ich, krásou dojatí, držali za bohov: mali vedieť o koľko krásnejší nad ne je ich Pán: lebo pôvodca krásy toto všetko učinil. Alebo jestli že sa divili nad mocou a účinkami tých vecí, mali z nich vyrozumieť, že ten, ktorý tie veci učinil, mocnejší je nad ne; lebo po veľkosti a kráse stvorení náležite môže byť ich Stvoriteľ poznaný."

I z tejto úvahy vidíme, ako správne vyriekol dvadsiaty všeobecný cirkevný snem vo Vatikáne roku 1870 tieto vety: „Ak by niekto popieral jedného pravého Boha Stvoriteľa pána všetkých viditeľných i neviditeľných vecí, nech je odsúdený.

Ak by sa niekto nehanbil tvrdiť, že okrem hmoty nič nejestvuje, nech je odsúdený.

Ak by niekto povedal, že prirodzeným ľudským rozumom zo stvorených vecí jedného a pravého Boha, Stvoriteľa a Pána nášho určite nemožno poznať, nech je odsúdený."

pána Tch-a 5.000.—; pi Belková 100.—; Rodina p. V-a 100.—; Rodina pána Čmaradu 300.—; Rodina pána O-a 1000.—; Štefan Gažo a manželka 500.—; pi T. Kowalská 100.—; Ján Kuzma 100.—; vd. Mária Wimbergerová 300.—; Konštantín Masár a manželka Júlia 500.— (prvá čiastka); Vd. Petríková 200.—; Vd. T. Zmajkovičová 500.—; pán Andel 100.— (prvá čiastka); Jozefa Ludwigová 100.—. Rodina Šinčí-Cabadajová 100.—; Rodina Gažových 200.—; p. Tibenský 100.—; neb. Ľudovít Omachel 1000.—; Vd. Mária Omachel 1000.—; Mária Kobzová 100.—; K. F-á 500.—. Pokračovanie nasleduje v budúcom čísle.

Srdečnú vďaku vyslovujem všetkým a Všemohúci Boh nech im to vynahradí mnohonásobne

P. Quido J. Zámečník, O. F. M., správca fary a kostola.

FARA SV. DON BOSCA A SALEZIÁNSKE ORATÓRIUM NA KOPÁNKE.

Pokrstení boli: Ladislav Jozef Novák, syn Dominika a Juliany Pippanovej; Anna Mária Vítková, dcéra Karola a Anny Plašekovej; Pavol Jozef Matuščák, syn Pavla a Libuše Železnej; Ľudovít Jozef Mandelík, syn Ľudovíta a Vilmy Vidovičovej; Jozef Vajsabel, syn Anny Vajsablovej; Božena Mária Rudyová, dcéra Jána a Emílie Majerovej; Jozef Šikula, syn Michala a Anny Goliášovej; Jarmila Anna Holovičová, dcéra Karola a Irmy Petríkovej; Salem Jozef Kaid, 34-ročný, syn Salem Ben Kaida a Ombarka Ben Fadma (mohamedán z Mogador, Maroko, Afrika); Ervín Ján Kaid, syn Salem Jozefa Kaida a Genovévy Karolíny Dubskej; Pavol Freudenreich, 24-ročný, syn Miloslava a Alojzie Freudenreichovej; Miloslav Jozef Freudenreich, syn Pavla a Anny Mihálikovej.

Sobášení boli: Milan Freudenreich a Anna Mihálikovú; Anton Mrnka a Štefánia Tomašecová; Jozef Salem Kaid a Genovéva Karolína Dubská.

Ohlášky majú: Michal Müller a Helena Čápičíková; Jozef Hulvák a Irena Pastieriková.

Pochovaní boli: Jozef Kintler, 1947; Karolína Chudá, 1883; Bernardína Mašková, 1907; Zdenek Ondráček, 1933; Karol Rusňák, 1924; Uršula Vlhová, 1867.

Stravovacia akcia pre chudobné deti pokračuje.

Zimná stravovacia akcia ešte stále pokračuje. Chudobní chlapci i dievčatá dostávajú zadarmo každý deň dobrý záživný pokrm s chlebom. V saleziánskom dome na Kopánke sa podáva strava ráno pred odchodom chlapcov do školy. Sestričky saleziánky stravujú chudobné dievčatá. Saleziáni v meste, ulica Jána Hollého, č. 1. dávajú zas zadarmo obedy chudobným chlapcom. Každý deň pri štedrom stole pred jedlom sa pomodlí do sto sirôt, polosirôt a chudobných detí za svojich dobrodincov.

V troch saleziánskych domoch v Trnave od Nového roku 1948 sa rozdalo vyše *8000 dávok pokrmu* na denné jednorázové nasýtenie. Toto je len na prilepšenie, lebo doplnok stravy dostáva každé dieťa vo svojej rodine.

Počet návštevníkov sa neurčuje. Pokrm dostane každé dieťa, ktoré ho potrebuje. Podmienka je len, aby sa pomodlil pred jedlom a po jedle k Pánu Bohu, darcovi všetkého dobrého. Modlitba je pilier a základný uholný kameň nášho oratória. „Chlieb náš každodenný daj nám dnes..." Modli sa a pracuj! Kto sa modlí, toho Pán Boh požehnáva. Kde je mnoho detí, tam je aj mnoho Otčenášov, teda mnoho požehnania božieho. Oratórium je dom práce a modlitby. V Trnave na Kopánke *nemusí ani jedno dieťa hladovať.*

K Veľkej noci sme udeľovali podporu v hotovosti a v potravinách aj chudobným rodinám. Prihlásilo sa ich vyše sto. Každý dostal niečo. Dobrý Pán Boh sa nedá prevýšiť v štedrosti. Vždy nám pošle dobrodincov, ktorí doplnia to, čo nám chýba. O tom svedčí aj list z Komárna od dp. prof. Jozefa Strečanského (známeho so svojimi speváčkami):

„Drahý dp. Hlubík, súčasne poštou Vám posielam 3.000 Kčs. Na vysvetlenie toľkoto: Cez duchovnú obnovu v Komárne prišla ku mne dievčina a vraví, že sa ide vydávať a na zvýšenine svojho šťastia chce spraviť šťastnými aj iných. Od malička si odkladala peniaze do pokladničky a teraz ich má desať tisíc. Rodičia jej vraj dajú všetko a tak nie je na ne odkázaná. Odovzdala mi tie peniaze, aby som ich venoval chudobným, ktorí by sa za ňu pomodlili a tiež na podporu chudobných mladíkov, čo sa chcú stať kňazmi.

Tak som to rozdelil do rozličných ústavov, a 3000 korún posielam Vám. Viem, že Vy to dáte do dobrých rúk; poviete pritom aj dobré slovo a tie rodiny sa za tú osobu aj pomodlia. Podotýkam, že to dievča nie je ani tak veľmi bohaté. Ale aj tu sa uplatňuje pravidlo, že nie ten dáva, kto má, ale ten, kto chce dávať."

Ďalší darcovia:

Bohunická Rozália z Jasloviec, potraviny. Rodina Pociskova, múku. Bohuznámy z Vozovky, múku. Palšovič Vendel, potraviny. Bílik Štefan 300 Kčs. Fajta Andrej 100 Kčs. Podolská Anna, 2 chleby. František Hlubík, New York, potraviny. Berta Lacko-Hlubíková, Lansford, Pa, potraviny. Žofia Makovická 75 Kčs. Juráková Anna, potraviny. Monsberger Blažej a Agnesa, potraviny. Rodina Izakovičova, potraviny.

Všetkým štedrým darcom najsrdečnejšia vďaka a Pán Boh zaplať.

Ján Hlubík, duchovný otec na Kopánke.

Krst a sobáš afrického černocha na Kopánke.

Skoro každý Trnavčan mal v posledných mesiacoch šťastie stretnúť alebo aspoň zďaleka vidieť černocha z cirkusu „Roland", ktorý tu tohto roku zimoval. Tento černoch sa volá Salem Kaid. Pochádza z afrického štátu Maroko, z obce Modagar. Má 34 rokov. Svoju mladosť strávil v Severnej Amerike, ktorú za 16 rokov prechodil takmer celú. Po smrti svojich rodičov prišiel z Ameriky do Europy. Tu chodil zo štátu do štátu. Osvojil si mnohé svetové reči. Okrem svojej domorodej černošskej reči,

zvanej „okarina", hovorí berbersky, arabsky, anglicky, francúzsky, španielsky, taliansky, nemecky, rumunsky, maďarsky, poľsky; a keďže sa už viac rokov zdržuje na Slovensku, naučil sa aj po slovensky.

Tento černoch ako artista-akrobat v cirkuse „Roland" zabáva divákov. Každý s obdivom sa pozerá naňho a na jeho umenie. Ale koľko ľudí sa pozastaví nad jeho duševným stavom? Či je pohan? Kresťan-katolík? alebo inoverec? . . . Doteraz bol pohan. Jeho rodičia boli mohamedáni. Ale on z tohto náboženstva len toľko vedel, že mohamedáni nesvätia nedeľu, ale piatok. Od Veľkej noci 1948 je však kresťanom-katolíkom, lebo na Veľkonočný pondelok 29. marca 1948 bol po náležitom vyučovaní slávnostne pokrstený vo farskom kostole u saleziánov na Kopánke. Pokrstil ho a do Cirkvi sv. prijal vdp. Ján Hlubík, správca fary. Krstným otcom mu bol známy trnavský občan, pán Jozef Miko. Černoch Salem Kaid dostal pri krste meno Jozef. Slávnostný obrad krstu sa previedol pred sv. omšou o 9. hod. za veľkej účasti tunajších veriacich. Pod sv. omšou pristúpil novopokrstený k prvému sv. prijímaniu a po sv. omši prijal sviatosť stavu manželského s katolíčkou Karolínou Dubskou, narodenou v Poľsku, príslušnou do Beckova, s ktorou bol už predtým civilne sobášený. Po sobáši bol pokrstený aj ich ročný čierny synček, ktorý dostal meno Ján Bosko. Krstnou matkou mu bola pani Štefánia Miková z Trnavy.

Skromná svadba a krštenie sa odbavilo v jedálni saleziánskeho ústavu, kde boli prítomní okrem krstencov a nevesty duchovný otec, krstní rodičia a najbližší príbuzní nevesty.

Milosť božia má všelijaké cesty, ktorými sa dostane k človekovi. Tento černoch pochodil skoro polovicu sveta. Veľa videl a skúsil. Rozličné sekty sa ho pokúšaly získať. No milosť božia ho zastihla medzi nami a on ju prijal. Je šťastný. *Asistent.*

Salem Jozef Kaid so svojím duchovným a krstným otcom.

Mládenci a mužovia cez veľkonočnú duchovnú obnovu na Kopánke 1948.

Žehnanie ozimín na sv. Marka

Procesia na sv. Marka, dňa 25. apríla ,ktorej slovenské pomenovanie je *Žehnanie ozimín*, v latinčine však *litánie väčšie*, nemá nič spoločného so sviatkom svätého Marka, ktorý bol zavedený oveľa neskoršie. Táto procesia bola zavedená zaiste v prvých storočiach medzi štáciovými procesiami na deň 25. apríla, ako protiklad pohanských sprievodov k Mylvijskému mostu v Ríme dňa 25. apríla na počesť boha Robigusa, ktorému tam obetovali vnútornosti jedného psa a jednej ovce, aby im vraj zachránil siatiny od hrdze (rubigo). No tým oprávnenejšia bola teda prosebná procesia kresťanská k pravému Bohu, ktorý skutočne požehnáva, než pohanská k bohu vymyslenému, a to tým viac, že procesia sa koná v čase, keď ožívajúca príroda skutočne potrebuje božieho požehnania. Iný dôvod tejto procesie bol podľa tradície ústneho podania aj ten, že sv. Peter prišiel do Ríma 25. apríla.

Procesia však dostala zbožnejší a rozšírenejší ráz za pápeža *Gregora Veľkého 590—604*. Roku 589 bola v Ríme veľká povodeň, vyliala sa rieka Tiber, nastala veľká bieda a najmä morové choroby, medzi iným i nákazlivé a životu nebezpečné *kýchanie a zívanie*, odkedy vraj pochádza dnešná zbožná obyčaj, že si ľudia pri zívaní prežehnajú ústa, a pri kýchnutí sa však navzájom pozdravia: Pozdrav Pán Boh — Na zdravie! Novozvolený pápež Gregor Veľký nariadil pre vyprosenie zemskej úrody a oddialenie morových chorôb na 25. apríla r. 590 všeobecný kajúci sprievod s litániami, čo neskoršie nariadil aj pre celú Cirkev. V nariadení sám spomína, že tieto prosebné modlitby boly už predtým.

Procesia je až podnes rázu kajúceho, omša je vo fialovej farbe a kedysi bol predpísaný aj pôst, ako vôbec na všetky tri dni krížové. V našich krajoch sa obrady procesie skutočne tak vyvinuly, že po skončení sv. omše odchádza procesia do poľa za spevu litánií o všetkých svätých a hlaholu zvonov, a pri oziminách kňaz spieva úryvky z evanjelia a modlí sa smerom štyroch svetových strán modlitby za požehnanie ozimín, ktoré pokropí sv. vodou a okadí. V modlitbách prosebných procesií, tak na sv. Marka ako aj na Krížové dni, vyznieva naša vrúcna prosba k Bohu, aby zachovať ráčil naše siatiny, polia, záhrady, vinohrady a lúky od každej škody a nepohody; aby nám dožičil tichého dažďa a teplého slnka, požehnania a vzrastu plodinám, ktoré sú potrebné nášmu živobytiu. Pritom máme i my ozaj verne sľúbiť, že jeho dary použijeme len na jeho česť a na dobro naše i bližného.

Kríž na čele procesie svedčí, že sa nehanbíme za ukrižovaného Pána, ale verejne vyznávame, že je on naším Spasiteľom, a že sme hotoví ho nasledovať a kríže života vďačne nosiť. *Kostolné zástavy* na procesii znamenajú, že ak chceme zvíťaziť nad nepriateľom našej duše, musíme bojovať pod Kristovou zástavou, t. j. v jeho mene a mocou jeho milosti. *Litániami o všetkých svätých* vzývame nebešťanov, aby sa za nás zaujali a u Boha nám vyprosili, čo nezasluhuje naša nedostatočnosť. — Spievanie *litánií o najsv. mene Ježiš* na zpiatočnej ceste je výrazom, že všetko požehnanie čakáme a prosíme v mene Ježišovom.

Pohreb miništranta.

3. apríla 1948 sme pochovali Zdenka Ondráčka, 14-ročného oratóriana — miništranta. Umrel po krátkej chorobe. Na smrť bol dobre pripravený. Veď skoro každý deň bol na sv. omši; často chodil ku sv. spovedi a ku sv. prijímaniu. Bol dobrý, oratórian — miništrant, veselý spevák. Hrával aj divadlá. Bol úplnou sirotou, vychovaný nábožnými starými rodičmi, ktorí ho mali veľmi radi. Na jeho pohreb prišlo mnoho mládeže, spolužiakov, miništrantov, aj oratórianska hudba. Nad jeho otvoreným hrobom hovoril jeho duchovný otec vdp. Ján Hlubík. Žiaci meštianskej školy položili mu na hrob vence z bielych ruží a rozlúčili sa so svojím dobrým spolužiakom. Ako čistý kvet presadený si bol zo slzavého údolia do rajskej záhrady božej.

S Bohom, Zdenko, do videnia v nebi!

POĎAKOVANIE.

Rodina Tulisová ďakuje príbuzným, priateľom, sestričkám sv. Kríža za láskavé ošetrovanie a všetkým, ktorí 12. apríla 1948 sa zúčastnili na pohrebe drahého zasnulého Karola Tulisa. Ježišu, Pastier dobrý, zmiluj sa nad dušou zomrelého a daj mu odpočinutie večné!

Celý život nás katolíkov je nepretrhnutou reťazou božích výziev: „Ty poď za mnou!" Počuli ste túto výzvu, keď ste nechceli uznať a najmä konať svoju povinnosť. Keď sa rozhodujeme niečo robiť, alebo keď nás ťahá osobný záujem alebo pôžitok, Ježiš nám pripomína: „Ty poď za mnou!" A pripomína nám zákony Cirkvi, ktoré nám vďaka ich prísnemu zneniu bez porušenia zachovaly vôľu božiu.

C. Chevrot: Apoštol Peter.

„Len Boh môže vyplniť priepasť, ktorá je medzi dušami."

A. Leuserová.

R. kat. cirkevná obec v Trnave má vo svojej správe

katolícky pohrebný ústav v Trnave

Vonkajší rámec pohrebu vybaví podľa želania pozostalých

Kancelária: Masarykova ulica 22. Telefon: 22-14.

Majiteľ, vydavateľ: Rímskokatolícky dekanský úrad pre obvod Trnava-mesto so sídlom v Trnave. Za redakciu zodpovedá Msgr. Dr. Ambróz Lazík. Tlačiareň: Spolok sv. Vojtecha. Časopis vychádza s povolením Apoštolskej administratúry v Trnave čís. 2578/944 a Okr. národného výboru v Trnave čís. 24336/1945. Redakcia-administrácia: Trnava, Seminárska ulica, číslo 4. Novinové výplatné povolené Pover. SNR pre pošty č. 72.634-I/1-1945.